

2010-11-11 Nr. 113/71-34P

**PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA
6 – OJO ŠAUKIMO ... – ASIS POSĖDIS**

**SPRENDIMAS
DĖL VAIKŲ DANTŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS PROGRAMOS**

2010 m. d. Nr.
Palanga

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) 16 straipsnio 2 dalies 40 punktu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 63-1231; 1998, Nr. 112-3099; 2004, Nr. 171-6309) 63 straipsnio 1 punktu, Palangos miesto savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Vaikų dantų ligų profilaktikos 2011–2013 m. programą (pridedama).
2. Pavesti Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriui vykdyti programos įgyvendinimo kontrolę ir kasmet visuomenės sveikatos funkcijų įgyvendinimo savivaldybėje ataskaitoje pateikti informaciją apie programos įgyvendinimą.

Meras

Vytautas Stalmokas

Mero pavaduotojas
inocencij - 2010-11-11

Mergelė Vaičėnienė

Savivaldybės administracijos direktorius

[Signature]
11-11

Valerijus Kuznecovas

Administracijos Bendrojo skyriaus savivaldybės kalbos tvarkytoja

[Signature]
11-05

Vaiva Milončiūtė

Administracijos Juridinio ir personalo skyriaus vedėja arba

[Signature]
11.11

Daiva Zūbytė

Savivaldybės gydytoja

[Signature]
11-04

Lina Riaubaitė

Įteikti: 2 x SG, UAB „Palangos vandenys“, S. Kulikauskienės BPG centras, VšĮ Palangos pirminės asmens sveikatos priežiūros centras

VAIKŲ DANTŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS 2011–2013 M. PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų dantų ligų profilaktikos 2011–2013 m. programa (toliau tekste – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos programa, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu, Valstybės ilgalaikės raidos strategija, Vaikų sveikatos stiprinimo 2008–2012 metų programa, Valstybine maisto ir mitybos strategija, Lietuvos nacionaline visuomenės sveikatos priežiūros 2006–2013 m. strategija ir kitais teisės aktais.

2. Programoje aptariama situacijos analizė, tikslas ir uždaviniai, vertinimo kriterijai, įgyvendinimas ir atskaitomybė, veiklos planas.

3. Programa skirta: a) ikimokyklinio amžiaus vaikams iki 6 metų amžiaus; b) mokyklinio amžiaus vaikams nuo 7 iki 11 metų amžiaus; c) nėščioms moterims ir maitinančioms motinoms iki vaikui sueis vieneri metai.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

4. Išsivysčiusiose šalyse nuo 60 proc. iki 90 proc. vaikų ir didžioji dalis suaugusiųjų kenčia nuo dantų ėduonies. Įvairiuose Lietuvos regionuose atlikto tyrimo rezultatai parodė, kad nuo 60 iki 97 proc. 12 metų amžiaus vaikų dantys ir net 77 – 99 proc. 15 metų amžiaus vaikų dantys pažeisti dantų ėduonies. Vykdamas Vaikų dantų ėduonies profilaktikos programą Palangos mieste 2009 m. buvo profilaktiškai patikrinta 760 vaikų (I–VIII klasių), iš kurių 45,6 proc. vaikų dantys pažeisti dantų ėduonies. Dantų ėduonis – pagrindinis dantų netekimą lemiantis faktorius. Burnos higiena ir dantų švara padeda išsaugoti sveikus dantis. Tačiau, kaip rodo moksliniai tyrimai, visa tai reikia pradėti dar vaikystėje, nes daugelis vaikų nereguliariai valo dantis arba jų visai nevalo. Sumažinti dantų ligas padėtų profilaktinės priemonės: žinių teikimas, burnos higienos būklės gerinimas, sveika mityba, reguliarius ir taisyklingas dantų valymas.

Silantai – veiksmingas metodas apsaugoti kramtomąjį danties paviršių nuo gedimo. Silantai išsilaiko dantų vagelėse net kelerius metus ir saugo dantį nuo išorės poveikio.

Reikia skirti daug dėmesio nėščiųjų moterų racionaliai mitybai, nes embrioniniu laikotarpiu formuojasi vaisiaus dantų užuomazgos, vyksta pieninių dantų mineralizacija (prasideda jau 5 – 6 nėštumo mėnesį), kuri nulemia dantų atsparumą ėduoniui. Trūkstant baltymų, mineralinių medžiagų ir mikroelementų, gali susiformuoti neatsparūs rūgščių poveikiui kūdikio danties audiniai. Kad nėščiosios dantys išliktų sveiki, o vaisiaus dantų užuomazgos vystytųsi normaliai ir dantims užtektų mineralų, būtina gera mityba. Tiek motinos, tiek vaiko dantims, ypač jų kietiesiems audiniams, labai reikalingas kalcis, fosforas, vitaminai.

Vartojant geriamąjį vandenį, turintį daugiau kaip 1 mg/l fluoridų, gali prasidėti emalio fluorozė. Lietuvoje padidėjęs fluoridų kiekis geriamajame vandenyje yra nustatomas Kretingos, Klaipėdos, Šilutės, Kelmės rajonuose, Palangos mieste. Reikia atminti, kad dantų fluorozė prasideda danties vystymosi ir formavimosi metu, t. y. iki 8–10 metų amžiaus. Norint sumažinti neigiamą fluoridų poveikį kietiesiems danties audiniams reikia:

- mažiau gerti vandens, turinčio fluoridų (vietoje vandens vartoti sultis, pieną, daržoves, vaisius);

- nevartoti fluoro turinčios dantų pastos;

- kuo daugiau vartoti pieno ar jo produktų, vitaminų, ypač vitamino C.

Vykdamas Vaikų dantų edukacijos profilaktikos programą Palangos mieste 2009 m. buvo profilaktiškai patikrinta 760 vaikų (I-VIII klasių), iš kurių 44,2 proc. vaikų išaiškinta dantų fluorozė.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Programos tikslas – pasiekti, kad iki 2013 m. Palangos miesto vaikų iki 11 metų amžiaus dantų edukacijos paplitimas sumažėtų 15 proc., fluorozės paplitimas sumažėtų 15 proc.

6. Programos uždaviniai:

6.1. vykdyti dantų edukacijos profilaktiką;

6.2. suteikti nėščiosioms ir maitinančioms motinoms žinių apie burnos higienos bei mitybos svarbą;

6.3. vykdyti fluorozės paplitimo mažinimą, atkuriant nustatytą ribinę fluorida vertę geriamajame vandenyje Šventosios ir Nemirsetos vandenvietėse.

IV. VERTINIMO KRITERIJAI

7. Programos vertinimo kriterijai:

7.1. vaikų dantų edukacijos paplitimo sumažėjimas 15 proc.;

7.2. 15 proc. vaikų geresnė burnos higiena (burnos higienos įvertinimo indeksas);

7.3. iki 50 proc. visų nėščiųjų ir maitinančių motinų bus suteikta žinių apie burnos higienos bei mitybos svarbą;

7.4. fluorozės paplitimo sumažėjimas 15 proc.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS IR ATSKAITOMYBĖ

8. Programa įgyvendinama 2011–2013 metais, pagal Vaikų dantų ligų profilaktikos 2011–2013 m. programos įgyvendinimo planą (priedas).

9. Informacija apie Programos įgyvendinimą kiekvienais metais pateikiama visuomenės sveikatos funkcijų įgyvendinimo savivaldybėje ataskaitoje, tvirtinamoje Palangos miesto savivaldybės tarybos.

VAIKŲ DANTŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS 2011-2013 M. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PLANAS

Uždaviniai	Priemonės	Vykdytojai	Įvykdymo terminas	Lėšos litais			Lėšų šaltinis	Pastabos
				2011 m.	2012 m.	2013 m.		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Vykdyti dantų ėduonies profilaktiką.	1. 1. Organizuoti ir vykdyti prevencinį darbą su vaikais ir tėvais.	1.1. Viešųjų pirkimų metu atrinktas paslaugos teikėjas	1.1 2011-2013 m.	3 000,0	3 000,0	3 000,0	1.1. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa (toliau tekste-VSRSP).	1.1. Pagal grafiką, užsiėmimai vaikams, informacija tėvams.
	1. 2. Organizuoti ir vykdyti 7-11 amžiaus vaikų profilaktinius dantų patikrinimus (ėduonies, fluorozės paplitimui, burnos higienos būklei įvertinti)	1.2. Viešųjų pirkimų metu atrinktas paslaugos teikėjas	1.2. 2011-2013 m. IV ketvirtis	4000,0	4000,0	4000,0	1. 2. VSRSP	
	1.3. Vykdyti vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagoms programą	1.3. ASPĮ vadovai	1.3. 2011-2013 m.				1.3. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas, pagal Vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programą.	1.3. Kas pusmetį teikti ataskaitas savivaldybės gydytojui
2. Suteikti nėščiosioms ir maitinančioms motinoms žinių apie burnos	2.1. Organizuoti ir vykdyti prevencinį darbą su nėščiosiomis ir maitinančiomis motinomis	2.1. Viešųjų pirkimų metu atrinktas paslaugos teikėjas	2.1. 2011-2013 m.	2000,0	2000,0	2000,0	2.1. VSRSP	

3. Vykdyti fluorozės paplitimo mažinimą, atkuriant nustatytą ribinę fluoro vertę geriamajame vandenyje Šventosios ir Nemirsetos vandenvietėse	3.1. Vykdyti iš Šventosios ir Nemirsetos vandenviečių tiekiamo geriamojo vandens stebėseną dėl fluoridų kiekio	3.1. UAB „Palangos vandenys“	3.1. 2011-2013 m.	120,0	120,0	120,0	3.1. UAB „Palangos vandenys“ lėšos	3.1. Duomenis teikti savivaldybės merui
	3.2. Informuoti Šventosios ir Nemirsetos vandenviečių vandens vartotojus apie geriamojo vandens taršos fluoridais mažinimo būdus	3.2. UAB „Palangos vandenys“	3.2. 2011-2013 m. 2 kartus per metus	200,0	200,0	200,0	3.2. UAB „Palangos vandenys“ lėšos	3.2. Informacija spaudoje, įstaigos internetinėje svetainėje
	3.3. Įrengti geriamojo vandens pilstymo aparatus Šventosios ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigose	3.3. Ugdymo įstaigų vadovai	3.3. 2011-2013 m.	1000,0	1000,0	1000,0	3.3. Ugdymo įstaigų lėšos	
	3.4. Vandentiekio tinklų nutiesimas į Kunigiškių ir Monciškių gyvenamuosius kvartalus (bus užtikrintas vandens tiekimas Šventosios gyvenvietei iš vandens ruošyklos Austėjos g. 36, Palanga, kur įrengti fluoro šalinimo įrenginiai)	3.4. UAB „Palangos vandenys“, Aplinkos ministerija	3.4. 2011-2013 m.	400000,0	700000,0	400000,0	3.4. ES sanglaudos fondo, LR Valstybės biudžeto ir pareiškėjo lėšos	
	3.5. Vandentiekio tinklų nutiesimas į Nemirsetos gyvenamąjį kvartalą (bus užtikrintas vandens tiekimas Nemirsetos gyvenvietei iš vandens ruošyklos Austėjos g. 36, Palanga, kur įrengti fluoro šalinimo įrenginiai)	3.5. UAB „Palangos vandenys“, Aplinkos ministerija	3.5. 2011-2013 m.	500000,0	800000,0	600000,0	3.5. ES sanglaudos fondo, LR Valstybės biudžeto ir pareiškėjo lėšos	

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Vytauto g.73, LT-00134 Palanga, tel. (8 460) 48 705, faks. (8 460) 40 217,
el. p. administracija@palanga.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 125196077

Palangos miesto savivaldybės tarybai

2010-11-04

TEIKIMAS

DĖL PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS SPRENDIMO „DĖL VAIKŲ DANTŲ LIGŲ PROFILAKTIKOS PROGRAMOS“ PROJEKTO

1. Parengto projekto tikslas ir uždaviniai.

Teikiamo tarybos sprendimo projekto tikslas – patvirtinti Vaikų dantų ligų profilaktikos 2011–2013 m. programą ir įgyvendinti programoje numatytus tikslą ir uždavinius.

2. Kaip šiuo metu yra sureguliuoti projekte aptarti klausimai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu savivaldybės tvirtina kompleksines ir tikslines sveikatos programas ir kontroliuoja jų įgyvendinimą. Programos rengiamos atsižvelgiant į vyraujančias problemas.

3. Kokių rezultatų siekiama, kokios gali būti sprendimo pasekmės.

Teikiamu tarybos sprendimo projektu tikimasi pasiekti, kad iki 2013 m. Palangos miesto vaikų iki 11 metų amžiaus dantų ėduonies paplitimas sumažėtų 15 %, fluorozės paplitimas sumažėtų 15 %.

4. Projekto rengėjas ar rengėjų grupė.

Palangos miesto savivaldybės administracijos direktorius Valerijus Kuznecovas.

5. Teikėjo siūlomas pranešėjas.

Savivaldybės gydytoja Lina Riaubaitė.

6. Visos faktinės aplinkybės sprendžiamu klausimu.

Dantų ėduonis – pagrindinis dantų netekimą lemiantis faktorius. Burnos higiena ir dantų švara padeda išsaugoti sveikus dantis. Tačiau, kaip rodo moksliniai tyrimai, visa tai reikia pradėti dar vaikystėje, nes daugelis vaikų nereguliariai valo dantis arba jų visai nevalo. Ypač aktuali Palangos miestui vaikų dantų liga yra dantų fluorozė, kuri prasideda danties vystymosi ir formavimosi metu, t.y. iki 8-10 metų amžiaus.

Įvairiuose Lietuvos regionuose atlikto tyrimo rezultatai parodė, kad nuo 60 iki 97 proc. 12 metų vaikų dantys ir net 77 – 99 proc. 15 metų vaikų dantys pažeisti dantų ėduonies. Vykdamas Vaikų dantų ėduonies profilaktikos programą Palangos mieste 2009 m. buvo profilaktiškai patikrinta 760 vaikų (I-VIII klasių), iš kurių 45,6 proc. vaikų dantys pažeisti dantų ėduonies, 44,2 proc. vaikų išaiškinta dantų fluorozė.

7. Teisės aktai, reglamentuojantys svarstomą klausimą.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas; Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas.

8. Antikorupcinis sprendimo projekto vertinimas, jeigu toks būtinas.

Teikiamo Tarybos sprendimo projekto įgyvendinimas neturi poveikio korupcijos pasireiškimui.

9. Kiti, projekto rengėjo nuomone, reikalingi pagrindimai, paaiškinimai.

Neigiamų priimto sprendimo projekto pasekmių nenumatoma.

Direktorius

Valerijus Kuznecovas

Rengė Savivaldybės gydytoja Lina Riaubaitė